No. 82. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Donderdag 9 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Julij.

De kamer der pairs heeft zaturdag na eene korte discussie de onderscheidene ontwerpen betrekkelijk de spoorwegen aangenomen, met 82 tegen 19 stemmen. De kamer heeft ook nog het ontwerp betrekkkelijk de vreemde vlugtelingen zonder discussie aangenomen. Maandag of dingsdag aanstaande zullen de rapporten over de begrootingen worden uitgebragt, en de werkzaamheden met de aanneming derzelve afgeloopen zijnde, zal de zitting waarschijnlijk in den loop der week gesloten worden.

— De hertog en de hertogin *van Nemours* begeven zich in de volgende week naar Londen, om een gedeelte van de maand julij bij hunne nicht, de koningin *Victoria*, door te brengen.

— Het bestaand geschil tusschen Napels en Frankrijk omtrent de toelating der fransche stoombooten in de haven van Napels, is thans uit den weg geruimd bij eene overeenkomst, volgens welke de bedoelde vaartuigen als oorlogsvaartuigen zullen behandeld worden.

— Bij eene telegraphische depeche, van herwaarts naar de Spaansche grenzen gezonden, is bevolen den onlangs op het fransch grondgebied gevlugten karlistischen chef *Balmaseda*, onder geleide van twee gendarmen, naar Parijs te vervoeren, waar men later over zijn lot beslissen zou.

In brieven uit Bayonne vindt men eene zeer levendige beschrijving van den toestand der 1365 manschappen van de karlistische benden van *Balmaseda*, die onlangs op het fransche grondgebied de wijk hebben genomen, en thans op een vol bij die stad gelegerd zijn. Deze menschen hebben allen een woest, maar tevens uittermate gehard voorkomen. Geen enkele hunner had schoenen aan de voeten, en er waren onder hen, die geen ander kleedingstuk, dan een doek om het hoofd en eene soort van hemd, dat tot de knieën reikte, droegen. Hunne vuorsigheid gaat alle denkbeeld te boven. Hoe veel zij ook geleden hebben, schijnen zij niet in het minst neerslagtig te zijn. Velen hunner zijn ruim van goud voorzien, ongetwijfeld de vrucht hunner roofzucht. Ook de berooidste draagt nog een zilveren kruis of eenig ander heiligdom op de borst. De ruiters moeten een eenigzins beter voorkomen hebben. Men meent te Bayonne, dat deze Spanjaarden, mits behoorlijk aangevoerd, wonderen zouden kunnen uitrigten, ofschoon men zich tevens niet ontveinst, dat hun wreede, bloeddorstige aard hen voor de landstreken, die zij doortrokken, een geesel moet doen zijn. Zij zijn ook het overschot van benden, die zeven jaren achtereen Arragon, Kastilie, Katalonie en Navarre hebben doen sidderen.

— In het dagblad *l'Eco de Arragon* wordt gemeld, dat *Cabrera* het voornemen zou hebben, om den oorlog verder slechts als partijganger te voeren, geen geregelde troepen meer te onderhouden, maar het land met kleine benden door te trekken en overal schrik en verwoesting te verspreiden. Hij, *Tristany*, *Zorilla* en *Caballeria* zouden de voornaamste guerillas-chefs zijn.

— Van de spaansche grenzen heeft men nog slechts berigt dat de beide koninginnen den 24ste te Lerida zijn gekomen. (In ons vorig nommer is hare komst te Barcelona, door scheepsgelegenheid te Toulon vernomen, reeds vermeld). De eerste divisie van *Espartero's* leger, die Verdun, Villagrasa en Tarriga bezette, had bevel bekomen naar Cervera te trekken. Te Terruel hadden zich meer dan 600 Karlisten onderworpen. De constititutionele troepen konden de Karlistische chefs, slechts met moeite aan de woede van het volk dat hen van allerlei wreedheden beschuldigde, ontrukken. — Te Saragossa waren twee bataillons en drie eskadrons van het leger van het centrum met zeven stukken geschut binnen getrokken.

— De eerste secretaris der fransche ambassade te Turijn, de heer *C. Perier*, die zich sedert eenigen tijd met verlof alhier bevond, is naar Toulon vertrokken, met eene buitengewone zending bij den onderkoning van Egipte belast zijnde.

Ook de dagbladen van Marseille bevestigen het berigt van het besluit van *Mehemed*-ali, om, na den val van *Chosrew*-pacha, als eerste stap tot eene bevrediging, de turksche vloot naar Konstantinopel terug te zenden. Een dier bladen, *de Semaphore*, verzekert dat de teruggave *onvoorwaardelijk* zou geschieden. *Sami*-beij, de geheim-secretaris des onderkonings, was den 16den junij, op de toskaansche paketboot *Haggij-Babba*, naar Konstantinopel vertrokken om er de depeches van *Mehemed* over te brengen. Deze zou daarbij aan den Sultan drie hoofdofficieren voorgedragen hebben, van welke hij naar zijne keus er slechts een had aan te wijzen, die de vloot op hare terugvaart kommanderen moest. Deze drie personen waren: *Said*-beij, zoon van den onderkoning, *Mustapha*-pacha, onlangs tot admiraal benoemd, en *Ahmet-Fevzi*-pacha, de gewezen kapudan-pacha, die de vloot naar Egijpte heeft geleid. De laatstgenoemde zou kort te voren een brief van de sultane *Valide* ontvangen hebben, waaruit hij hoop had opgevat, dat zijne komst in Egijpte, te Konstantinopel niet meer als een trouweloos verraad zou beschouwd worden, maar slechts als een stap, dien hij gemeend had in het belang van het rijk te moeten doen!

Dezelfde berigten spreken ook nog van den jongsten opstand in Syrie, die gebleken is vrij ernstig te zijn geweest.

— Tijdingen uit Alexandrie tot den 16den vermelden, dat de onderkoning in den nacht van den 13den op den 14den van Cairo aldaar aangekomen was. — Men sprak er van een moordaanslag te Cairo op *Husseim*-pacha, derden zoon van *Mehemed*-ali beproefd; bijzonderheden desaangaande waren onbekend.

— Ter beurze van heden (6 julij) waren genoteerd: 5 pCt. 119, 30; 3 pCt. 86,40; Nap. r. 106; Sp. Actoin 27¾; Rom. L. 105⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Julij.

Volgens bijzondere berigten uit Berlijn van den 27sten Junij, heeft Keizer *Nicolaas* aan den Russischen minister van finantien, graaf *Cancrin*, die onlangs met zijn gezin in de Pruissische hoofdstad heeft vertoefd, het bevel gezonden, om over het sluiten van een handelsverdrag tusschen Pruissen en Rusland te onderhandelen. Men beschouwt dit als eene zeer belangrijke gebeurtenis en tevens als een bewijs, dat het fabrijkwezen in Rusland thans die mate van uitbreiding en volkomenheid heeft erlangd, dat men daarvoor de mededinging van buitenlanders niet meer onbepaald behoeft te vreezen.

— De dagbladen te Warschau maken een Keizerlijk besluit bekend, volgens hetwelk aan onderscheidene personen, zoowel adellijken als van den burgerstand, die in de laatste jaren tot verschillende straffen, zoo als uitbanning, verbeurdverklaring van goederen enz., veroordeeld zijn geweest, kwijtschelding van straf is verleend.

— Een Frankfurter blad behelst het volgend bijzonder schrijven uit Keulen van den 1sten Julij: "Het berigt uit Koesfeld, dat onze aartsbisschop zich weldra naar Berlijn staat te begeven, heeft zich met wonderbare snelheid door onze stad verspreid en is daar het onderwerp der gesprekken geworden. De groote hoop ziet binnen weinige weken den hoogen geestelijke zijnen triumferenden intogt in onze stad houden en juicht hem reeds bij voorraad te gemoet. Verstandiger lieden echter, die het standpunt, waarop de aartsbisschop tegenover de Pruissische regering zich bevindt, juister weten te beoordeelen, twijfelen aan zijnen terugkeer en wenschen dien ook geenszins, daar, na al het gebeurde, door dezen prelaat niet meer op eene heilaanbrengende wijze voor ons aartsbisdom kan worden gewerkt. Zij hopen veeleer, dat de Paus den [illegible] van *Droste Vischering* tot kardinaal moge verheffen, en dat een ander geestelijke, die de behoeften van onzen tijd beter verstaat, den aartsbisschoppelijken zetel te Keulen moge innemen. [illegible] zou het wenschelijk zijn, dat aan deze netelige [illegible] geheel een einde wierd gemaakt."

— Z. M. de Koning van Wurtemberg is naar Aix [illegible] vertrokken, om aldaar de baden te gebruiken, en zou weldra door de Koningin en de Prinsessen *Catharina* en *Augusta* [illegible]

— Te Weenen zijn in de laatste dagen wederom veel koeriers van onderscheidene rigtingen aangekomen, wier depeches met de Oostersche zaken in verband moeten staan. De ware inhoud derzelve was intusschen onbekend.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de secretaris van het russische gezantschap, die bij het afwezen van den gezant, den heer *von Potemkin*, de zaken van het gezantschap waarneemt, eene conferentie met den staats-secretaris *Lambruschini* gehad had, waarbij hij den prelaat den wensch des keizers had te kennen gegeven, dat de door den keizer voor het bisdom van Podlachië voorgeslagen candidaat, de graaf *Ostolinski* als zoodanig bevestigd, en met de waardigheid van apostolischen vicarius bekleed werd. Zoo men dacht zou de Paus in het verlangen des keizers bewilligen. Daarmede zouden echter de hangende geschillen tusschen Rusland en het hof van Rome niet uit den weg worden geruimd; men was te Rome steeds bezorgd, dat de keizer het genomen decreet betrekkelijk de opvoeding der kinderen uit gemengde huwelijken, enz., met ernst zoude doorzetten. Ook het door den jongsten hongaarschen landdag genomen besluit, dat de uit gemengde huwelijken geboren kinders de godsdienst van den vader zouden volgen, baarde te Rome bezorgdheid.

— Met den laatsten post uit Napels heeft men vernomen, dat de koning het bevel had uitgevaardigd, om terstond een achttiental oorlogsvaartuigen uit te rusten, die tegen het laatst van junij moeten gereed zijn. Men bragt dit besluit in verband met de onrustige stemming op het eiland Sicilie.

— Uit Alexandrie wordt thans regtstreeks van den 6den geschreven, dat de *Kapudan*-Pacha den bevelhebbers der Turksche schepen de verzekering heeft gegeven, dat zij zich gereed moesten houden, om binnen kort naar Konstantinopel terug te keeren. Volgens dit schrijven, hechtte men te Alexandrie aan zoodanige verzekering niet veel geloof. Men hield het eerder voor een middel, om de tot het uiterste gebragte Turken gerust te stellen, dewijl men vreesde, dat velen na het einde der quarantaine, naar Konstantinopel zouden ontvlugten. Voor acht dagen was dit reeds het geval geweest met den schatmeester der Turksche vloot en de onder zijn bevelen staande beambten.

— Blijkens de jongste berigten uit Konstantinopel tot den 17den Junij, was de gouverneur van Erzerum, de bekende *Hafis*-pacha met 6000 man troepen tegen den opgestanen *Kior Hussein*-Bey naar de zijde van Kars en omstreken opgebroken. Men hoopte dat de gewezen Seraskier nu gelukkiger zoude zijn, dan voorleden jaar bij den veldtogt tegen *Ibrahim*-pacha.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Julij.

Zondag ll. is in eene daartoe als kapel ingerigte zaal van het kasteel te Laeken, door den aartsbisschop van Mechelen, de plegtige doop aan de jonggeboren prinses toegediend. De hertog *van Aumale* en de prinses *Clementine* vertegenwoordigden daarbij den koning en de koningin van Portugal, die de doopouders zijn. Ook de prinses *Adelaide* van Orleans woonde de plegtigheid bij.

— Gisteren is er eene wapenschouwing over het garnizoen van Brussel voor den koning en den hertog *van Aumale* gehouden; een gedeelte van het eerste regiment jagers, te Antwerpen in garnizoen, was met den spoorwagen naar Brussel gezonden, om aan de wapenschouwing deel te nemen.

— De hertog *van Aumale* heeft voor eenige dagen in het strengste incognito, en slechts door een enkel officier vergezeld, eene reis door Belgie gedaan, waarbij hij, om onbekend te blijven en dus ook het land en deszelfs bevolking beter te leeren kennen, zich met zijn geleider als gewone handelsreizigers heeft voorgedaan. Hij heeft onder anderen van de *wagons* der spoorwegdiensten gebruik gemaakt. Men heeft hem echter natuurlijk hier en daar herkend.

— De kieskollegien van Virton en Brussel zijn bijeengeroepen, om, ten gevolge der benoeming van de heeren *d'Huart* en *H. de Brouckère*, tot gouverneurs van Antwerpen, en van den generaal *Willmar* tot gezant te Berlijn, op nieuw over derzelver betrekking als leden van de kamer der vertegenwoordigers te beslissen; ook het kieskollegie van Gent is opgeroepen om eenen nieuwen senateur, in de plaats van het overleden lid *de Borluut*, te verkiezen.

— Het *Commerce Belge* verzekert dat de heer *Cocquelet*, in de plaats van den directeur bij het departement van financien, *Greindl*, tot lid der financiele commissie te Utrecht benoemd is geworden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Julij.

Er zijn wederom geruchten in omloop, nopens eenige ministeriële veranderingen. Onder anderen verzekert men, dat de staatsraad *Baud*, belast *ad interim* met de directie van het departement voor de kolonien, wederom tot gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie zou worden benoemd, ter vervanging van den luitenant-generaal *D. J. de Eerens*; dat de luitenant-generaal *H.* baron *Merkus de Kock*, in de plaats van den heer *Baud*, met de portefeuille van het departement voor de kolonien zou worden belast, en dat jonkh. mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland* tot minister van binnenlandsche zaken zou worden benoemd, in de plaats van den luitenant-generaal *de Kock*. Wat er van deze geruchten, waaraan men algemeen veel geloof hecht, zij, zal wel spoedig blijken.

— Naar men verneemt heeft Z. M. dezer dagen den heer *J. J. van Straten*, secretaris van het kabinet des konings, belast met de werkzaamheden van den directeur van dat kabinet, welke betrekking met den 15 dezer, ten gevolge van het aan den heer *E. W. Hofman* verleend eervol ontslag, is opengevallen. Even zoo is de heer *Saume*, secretaris van het bureau voor de duitsche zaken, waarvan de heer *Hofman* de chef was, om dezelfde reden, tijdelijk belast met de werkzaamheden als zoodanig.

— Door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is, namens Z. M., aan de heeren gouverneurs der onderscheiden provincien te kennen gegeven, dat de agenten van het domein moeten worden beschouwd als personen, bedoeld bij art. 92 der grondwet, en dat zij alzoo niet kunnen optreden als leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

— Z. M. heeft bepaald, dat zoowel de belastingen als de verdere verordeningen der wet van 30 Mei jl. (*Staatsblad* n°. 16), nopens het fonds voor den landbouw, al dadelijk ook voor Limburg van kracht zal wezen.

Hoogstdezelve heeft bewilligd, dat de abonnementen met de aardappelenstokers, gedurende de eerste zes maanden van het jaar, aangegaan met opzigt tot den door hen te verantwoorden trek, als nog tot en met den 15den October zal worden verlengd.

— Aan de leveranciers van wollen stoffen ten dienste van het korps mariniers is, even als aan die der andere korpsen, over 1839 eene tijdelijke verhooging van hunne standprijzen toegekend, over de hoeveelheid stoffen, welke door hen gedurende dat jaar aan het korps is geleverd.

— De provinciale Staten van Utrecht hebben, in derzelver vergadering van gisteren, tot gewoon lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal benoemd: den heer *J. K.* baron *van Goltstein*, en tot buitengewone leden voor de te houden vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in dubbelen getale ter beraadslaging over de verandering in de grondwet: de heeren Mr. *A. van Beuseschem van Harmelen*, Mr. *P. A. A. C.* baron *van Lijnden tot Sandenburg* en Mr. *H. A. Laan*.

— Aan den heer *N. B. Groen*, is, naar wij vernemen, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als resident ter kuste van Guinea, onder toekenning aan denzelven van pensioen. De heer *E. Pignari*, adsistent ter gemelde Kuste, is tot resident aldaar bevorderd, en in deszelfs plaats benoemd de heer *H. S. Pel*, praeparator bij 's Rijks Museum van natuurlijke historie te Leyden, onder voorwaarde van zich op de gemelde kust onledig te houden met natuurkundige onderzoekingen.

— Het heeft Z. M. behaagd, te bevorderen tot luitenant-kolonels zonder bezwaar van 's lands schatkist, de majoors: *W. C. W. Senn van Basel*, plaats-kommandant te Nijmegen; *F. G. Arensma*, idem te Leiden; *C. F. W. van Kolff*, idem te Vlissingen; *G. S. Corbelijn*, idem te Naarden. Tot 1ste luitenants, mede zonder bezwaar van 's lands schatkist, de 2de luitenants *M. H. ter Linden*, plaats-majoor te 's Gravenhage; *D. J. Almey*, idem te Bergen-op-Zoom; *C. U. Tonnen*, idem aan den Helder; *J. de Jong*, idem te Utrecht; *J. [illegible]*, idem te Hellevoetsluis, en *G. Munten*, idem te Nijmegen.

— Den 2den dezer, des morgens omstreeks half 9 ure, ontstond in de gemeente Hedikhuizen brand, ten huize van den assessor *L. van Oudheusden*, welke door den eenigzins sterken wind zoo spoedig toenam, dat geen blusschen mogelijk was, en het gebouw, met een groot gedeelte der daarin bevindende goederen, een prooi der vlammen is geworden.

— Een bijzondere brief uit Maastricht van den 2den dezer bevat het volgende: De punten van verschil tusschen de Nederlandsche en Belgische commissien van grensscheiding bestaan hoofdzakelijk in de navolgende: De Nederlandsche commissie wil tot de afmeting der 1,200 vademen in de doorsnede op den linker Maasoever aan Nederlandsch Limburg toegekend, uitgaan van het fort St. Pieter, en van het uiterste punt der buitenwerken, nabij de boschpoort; terwijl de Belgische commissie deze afmetingen verlangt te doen van het uitwendig glacis der vesting Maastricht zelve. Volgens de eerste zoude aan de eene zijde het geheele dorpje Canne, met het daarbij behoorende kasteel van den heer baron *de Thier*, en aan de andere zijde het voornaamste gedeelte van het dorp Smeermaas aan Nederland komen: terwijl bij de Belgische meening deze beide vlekken daarvan zijn afgescheiden. Om deze moeijelijkheid uit den weg te ruimen, hadden de Belgische heeren voorgesteld, eene intermediaire lijn tusschen de wederzijds daargestelde afscheidingen te trekken, en dus het verschil te deelen; dan de Nederlandsche commissarissen dit niet ingewilligd hebbende, zoo is aan dit voorstel geen gevolg gegeven, en zijn deze punten, even als de van beide zijden gemaakte vorderingen op Martelange in het Luxemburgsche, thans het onderwerp van diplomatische onderhandelingen, die, zoo als men verzekert, reeds verre gevorderd zijn. De Belgische com-

missie schijnt niet ongenegen te zijn hier en daar eenige meerdere uitbreiding van terrein toe te staan, waar zulks zonder verlies van populatie kan plaats hebben, doch daarentegen het behouden van Canne en van Smeermaas, hetwelk eene geschikte plaats tot ontlading van steenkolen aan de rivier de Maas bevat, zeer ter harte te nemen.

— Uit Maastricht schrijft men van den 2den Julij:

» De heer *van Baar*, pastoor van St. Servaas aldaar, is tot vicaris-generaal van Limburg benoemd; welk vorstendom aldus, wat de kerkelijke administratie betreft, onafhankelijk wordt van het bisdom van Luik en van het vicariaat-generaal van Noord-Braband.

— Blijkens het verslag door den heer gouverneur der provincie Gelderland bij de opening der provinciale Staten op den 7den aan dezelve gedaan, is de bevolking van Gelderland in het laatste tienjarig tijdvak met 34,704 personen toegenomen. Op den 31sten December 1839 bedroeg dezelve 344,497 personen, waarvan 209,759 protestanten, 130,595 R. katholijken, 3,656 israeliten en 487 personen van niet genoemde gezindheden. — Bijzonder belangrijk is het voormeld verslag omtrent den toenemenden bloei van de nijverheid der fabrijken in dat gewest.

— Volgens brieven uit Parijs is de heer *Rochussen* den 4 in die stad aangekomen.

— Men leest in den *Echo de l'Orient*:

» Bij gelegenheid der onderteekening van het nieuwe handelstraktaat tusschen de Porte en het Nederlandsche hof, heeft Z. M. de Koning der Nederlanden Z. Exc. *Reschid*-Pache tot grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd. De ridder *Testa*, zaakgelastigde der Nederlanden, is tot commandeur, de heer *Giustinani*, tolk van het gezantschap, tot ridder derzelfde orde benoemd.

— In een nommer van den *Calcutta-Courier* van den 5den Mei, dat met de laatste brievenmaal uit Britsch Indie is aangebragt, vindt men berigten uit Batavia tot den 4den April, waarin gezegd wordt, dat aldaar groote vraag naar koffij, ook voor Engelsche rekening, was, en voorts deze zinsneden voorkomen:

» Een te Batavia uit Ternate aangekomen schip heeft de tijding van de geheele verwoesting van dat laatste eiland door eene aardbeving op den 14den Februarij aangebragt. Alle soorten van eigendom waren vernield, en het eiland zou geheel verlaten moeten worden.

Hier te lande zijn nog geene regtstreeksche tijdingen uit Batavia, van zoo late dagteekening als de boven vermelde ontvangen. Onmogelijk zou het niet zijn, dat het daarin wegens de verwoesting van Ternate voorkomende aanmerkelijk overdreven ware. Dit eiland, hetwelk tot de Molukken behoort, heeft overigens slechts vijf mijlen in omtrek en bestaat bijna geheel uit eenen berg van vulkanischen oorsprong, waaruit nu en dan rook oprees.

De Hamburger brieven melden, dat Z. M. de keizer van Rusland, na een overtogt van twee en tachtig uren, des avonds van den 27sten Junij, aan boord der stoomboot *Bogatyr*, te Kronstadt is aangekomen. Dadelijk na zijne aankomst te St. Petersburg zou Hoogstdezelve zich naar Krasnoje-Selo begeven, om de wapenoefeningen der lijfgarde bij te wonen.

— Den 28 Junij heeft te Koppenhagen de plegtige krooning en zalving van HH. MM. den Koning en de Koningin van Denemarken plaats gehad. — Van onrustige bewegingen bij die gelegenheid, waarvoor men, volgens vroegere berigten, beducht scheen te zijn, wordt in de tot dus ver ontvangene tijdingen hoegenaamd geene melding gemaakt.

De londensche berigten tot zondag morgen vermelden het loopend gerucht, dat de ministers voornemens zouden zijn het parlement eerstdaags te prorogeren, haar men dacht opdat de wet betrekkelijk het bestuur in Kanada, en het voorstel van lord *Stanley* omtrent de kiezerslijsten in Ierland, voorloopig onafgedaan zouden blijven.

De koningin had woensdag een lever gehouden, nadat alvoren verscheidene vreemde gezanten, waaronder die der Nederlandsche, brieven van hunne souvereinen aan H. M. hadden overhandigd.

Vrijdag avond heeft de koningin en prins *Albert* een allerprachtigst feest bijgewoond, door den hertog en de hertogin *van Beaufort* ter hunner eer gegeven.

— De markies *van Salhanda*, die met eene bijzondere zending van wege Portugal te Londen belast was geweest, had die hoofdstad weder verlaten.

— Zaturdag ll. waren ter Londensche beurs genoteerd: 3 pCt. gec. 92⅝; Ned. 2½ pCt. 53 drie achtste; id. 5 pCt. 102¼; Spanje 27.

STRAFWETGEVING.

De grondslagen van een nieuw Wetboek van Strafregt zijn nu gelegd. Mogt er nu toch met ijver worden voortgebouwd; mogten zoowel de commissie van wetgeving als de Staten-Generaal toch diep doordrongen zijn van de bestaande noodzakelijkheid, dat het *Code Penal* en het souverein Besluit van 10 december 1813 ophouden kracht van wet te hebben. Waarlijk er zijn in 1813 bepalingen bij dat besluit gemaakt, welke de gestrengheid van het *Code Penal* bovenmate vermeerderen, of bovenmate temperen. De wederinvoering der geeselstraf moge in die eerste oogenblikken, — toen er een algemeene terugkeer tot het geliefkoosde oude werd ontwaard, waarvan het Staatsblad van 1813 en 1814, ja zelfs de Grondwet van dien tijd zoo menig blijk dragen, — minder vreemd schijnen, maar men vergete niet, dat de maatschappij sedert in vele opzigten is vooruitgegaan, dat de openbare opvoeding, die bijzonder verbeterd werd, de openbare meening tegen die soort van straf heeft ingenomen, en dat zij noode door de provinciale hoven wordt toegepast. Zoo heeft eene veel te ruim genomen toepassing van de bepaling van artikel 12 van dat besluit, aan den regter eene schier arbitraire magt verleend, waardoor deze als het ware, een regt van gratie uitoefende, 't welk alleen aan den souverein des lands behoorde verbleven te zijn. Men zegge niet: de wetgever is in het wetboek van strafvordering nog verder gegaan: neen; men heeft die bepalingen slechts voorloopig in dat wetboek willen ingelascht hebben, ten einde de moeijelijkheden uit de applicatie van het actuele Wetboek van strafregt, bij het bestaan van artikel 12, uit den weg te ruimen, en ongelegenheden en onevenredigheden zoo veel mogelijk weg te nemen, die daaruit waren voortgevloeid en verder zouden voortvloeijen. En wat de wetgeving deswege nog te wenschen overliet, dat heeft de Hooge Raad voltooid, door de bepalingen omtrent recidieven, als niet volstrekt verbindend, en door het regt van strafvermindering bij het bevinden van verzachtende omstandigheden, tot alle mogelijke gevallen toepasselijk te verklaren. Maar daarmede bestaat, in den eigenlijken zin, bijna geen strafwet; en vonnist de regter naar vrije verkiezing, omdat er schier geene gevallen bestaan, waarin art. 12 bovengemeld, en art. 209 van het wetboek van strafvordering niet zouden kunnen toepassing vinden. — Dat zulks evenwel geenszins de bedoeling des wetgevers immer geweest zij, blijkt uit de bepalingen die wij aantreffen in de vijfde en zesde titels van het eerste boek van strafregt, 't welk nu is aangenomen; en wij zeggen den wetgever dank, dat hij die duidelijke bepalingen in dat wetboek heeft opgenomen; want het is altijd, in het algemeen belang der maatschappij, beter onder eene gestrenge wetgeving te leven, (en als zoodanig laat zich de nieuwe Nederlandsche wel niet aanzien, naar het eerste boek te oordeelen), dan wel onder het arbitraire van den regter in strafzaken; omdat men daardoor de zekerheid erlangt, dat door het geheele rijk hetzelfde misdrijf eveneens gestraft wordt. Wanneer de wetgever, bij het vaststellen der punten, die te zamen moeten loopen om een misdrijf, met lijf- en onteerende straffen te corrigeren, daar te stellen, daaromtrent in dier voege te werk ga, dat zaken van minder belang niet enkel ten gevolge eener criminele qualificatie voor het hof gebragt worden ter beregting, maar dergelijke zaken correctioneel konden worden afgedaan, dan zouden de hoven niet bemoeijelijkt worden met vele zaken, en een overtreder der wet niet ten criminele behoeven te regt te staan, wegens misdrijf, waarbij het zich vooruit laat zien, dat door den regter slechts eene geringe straf zal uitgesproken worden. Soortgelijke bepaling trof men aan in het ontwerp van strafvordering van 1828, waarbij de hoven, van den aanvang af, die zaken aan den minderen regter ter beregting toezonden; maar een gewijzigd stelsel van regtsingang heeft die toepassing ondoenlijk doen worden. De wetgever zal intusschen door het toepassen van criminele straffen in zeldzamer gevallen, en door het meer correctionaliseren der misdrijven bij het Wetboek van Strafregt, het doel kunnen bereiken, dat men zich in 1828 reeds had voorgesteld.

DE LAATSTE OOGENBLIKKEN VAN LADY ESTHER STANHOPE.

In een der geachte duitsche bladen, de *Augsburgsche Allgemeine Zeitung* van den 1sten dezer, vindt men, als een brokstuk uit een grooter verhaal, eenige bijzonderheden omtrent de laatste oogenblikken der hierboven genoemde zonderlinge vrouw, wier dood onlangs vermeld werd, en die sedert hare jeugd door het bezoek dat de heer Lamartine op zijne reis naar het Oosten haar bragt, meer algemeen in Europa bekend geworden is, en eene belangstelling gewekt heeft, die het ons wel waardig deed voorkomen om het volgende fragment over te nemen.

» Ik trad ijlings in het ziekvertrek. Eene bijna uitgaande lamp wierp haar mat schijnsel op het bleeke uitgeteerde gelaat van lady Stanhope. Neven haar rustbed zat op hare hurken eene negerin, het hoofd met hare handen ondersteunende en luid snikkende. Op de beweging door mijne binnenkomst veroorzaakt, beurde zij het hoofd op, zoo als het scheen om mij te verstaan te geven, dat ik de doodelijke stilte niet zou storen. Zij boog zich over hare meesteres heen, om zich te verzekeren of deze nog sliep. » Wat wilt gij, Zekka ?'' zeide deze met eene zwakke stem. Hebt gij bevolen, dat men mijn bruin renpaard voor mij zadelt, dat mij naar Jeruzalem's poorten moet voeren? Zijn mijne lijftrawanten gereed mij te volgen? Geef mij mijn besten wapenrok, en zeg mijnen dapperen dat ik ijlings kom." — » Ach! zuchtte het ongelukkige meisje, luid snikkend, op het oogenblik van sterven nog aan zulke dingen te denken! »

» Gekkin, ik sterven?" hernam lady ESTHER: » een hemelsche glans omstraalt mijn hoofd en weldra zal ik in vollen luister op den troon der heilige stad gezeteld zijn. Ik . . . ., die dezen troon en zijne pracht zal bezitten zoo lang de wereld staat! en gij ellendige, durft gij God lasteren? ga uit mijne oogen!" — » Hier is de geneesheer, naar wien gij verlangd hebt, zeide de negerin met gelaten onderworpenheid." — » Nadert, doctor!" dus sprak mij de lady aan, den blik eens stervenden op mij slaande, en daarop plotselijk voortgaande; » Komt gij mij de bijeenverzameling van mijn leger verkondigen? Zaagt gij ooit een statiger heer? Is het niet prachtig? O, hoe fier zal ik mij aan deszelfs spits gevoelen! Hoe gelukkig zal ik zijn als zoo vele duizenden strijders mij gehoorzamen! Ik . . . .; maar, waarom ziet gij mij zoo aan? Gij schijnt ongelukkig, doctor; zijt gij niet wel?" — »O, neen Mevrouw," hernam ik, »ik luisterde met verbazing naar uwe woorden; want ik hield u voor niet sterk genoeg om een togt te ondernemen, als dien welken gij voornemens zijt. Gij moet nog eenige dagen het bed houden, en de uitvoering van uwe plannen tot uwe volkomene herstelling verschuiven." — » Gij moogt dat doen," hernam lady ESTHER snel, » want ik ben krachtvol en gezond; gij zijt ijlhoofdig, gelijk mijne negerin. Zie hier!" Zij liet hare van magerheid bijna doorschijnende hand op een lepel vallen, die op hare nachttafel lag, en nam ze met moeite op; strak was haar blik op mij gevestigd; na eenige oogenblikken stilte wilde zij haar hoofd van het kussen opbeuren, maar haar ontbrak de kracht; magteloos zonk het weder op het kussen neêr. Ik zag dat haar einde naderde. Langzaam keerden hare krachten terug; maar tegen den middag namen zij weder af. Zij kwam andermaal bij; hare lippen kleurden, hare oogen flikkerden op; al hare bedienden waren vol vreugde, in de hoop van hare herstelling. Mij echter misleidde deze opflikkering niet; ik zag dat haar einde naderbij was dan alle aanwezenden gelooven konden; — weinige oogenblikken later was zij niet meer. Zoo was het einde van de door het geheele Oosten beroemde Lady ESTHER STANHOPE. Hare laatste woorden deden mij de geheele strekking van haren geest kennen: vol eerzucht en dweepziek. Lady STANHOPE was niet de eenige die door hun enthousiasmus weggesleept werden, en velen nog zullen haar wel volgen, die hun leven in droomgezigten en misantropische eenzaamheid verdroomen. Niemand echter kan de ongelukkige vrouw de tranen van het medelijden ontzeggen; door eene zielsziekte overheerd, moest zij in verre landen haar graf vinden."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 Julij) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 53⅝, ¾; dito 5 pCt. 101¾, ⅝; Kansbill. 24⅝, ½; Synd. 4½ pCt. 92⅞, 93; Handelm. 180 drie achtste, ¼; O. Indie. 5 pCt. 99⅝, vijf zest.; Rijn spoorweg 100¾; Haarl. dito 102; Ardoins 24⅝, elf zest.; dito Coupons 17½; Fr. uitgest. 6¾; oude Russen 106½; Metall. 106; Mexiko 31 drie achtste.

---

* Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, van den 30 Junij 1840, is de persoon van ADRIAAN MOUWEN, zonder beroep, gedomicilieerd te *Rozendaal*, uithoofde van Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Waarvan deze openbare bekendmaking geschiedt ter voldoening aan art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

BREDA, 7 Julij 1840.

MICHIELSEN, *Procureur.*

---

* Allen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van Wijlen den Heer N. G. A. VAN HOOFF, in leven Ontvanger der Registratie en Successie-Regten te *Breda*, worden bij deze opgeroepen, om daarvan Opgave of Betaling te doen, uiterlijk voor ultimo Augustus 1840, ten huize van den Heer F. J. JESPERS, Advocaat te *Breda*.

BREDA, den 8 Julij 1840.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 21 Julij 1840, des middags ten *twaalf* ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in gemelde Provincie, aan het Lokaal van het Gouvernement te *'s Hertogenbosch*, worden Aanbesteed:

Het BOUWEN van een LOKAAL, bestemd om te dienen tot KANTOOR en WONING van de Ambtenaren der In- en Uitgaande Regten, te *Wernhout*, onder de Gemeente *Zundert*, Provincie *Noord-Braband*, met de LEVERANTIE van alle de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, op hetwelk het bovengemelde Werk zal worden aanbesteed, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Gouvernement te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen, te 's Gravenhage, in het Logement den Gouden Engel op het Spui; te Delft, bij VAN DER SPEK; te Dordrecht, bij P. SMITS, in den Engel; te Papendrecht, in het Regthuis; te Sliedrecht, in de Zwaan; te Hardinxveld, in de drie Snoeken; te Gorinchem, in den Hooiwagen, in de Beurs bij C. LOBRECHTS en bij J. VAN BROEKHOVEN; te Woudrichem, in den Gekroonden Zalm; te Werkendam, in de Zwaan; te Raamsdonk, in het Huis den Dijl bij W. KNAAP; op de Leur, bij C. C. VAN BECKHOVEN; te Heusden, in het Wapen van Amsterdam; te Willemstad, in de Oranje-Societeit; te Klundert, in de Stads-Herberg bij SCHALEKAMP; op den Moerdijk, bij VAN LOMMEL en A. B. SIMON; te Zevenbergen, bij VAN DER POT; te Breda, in de Logementen de Kroon, de Zwaan en de Stad Diest; te 's Hertogenbosch, in het Brabandsch-, Nederlandsch-, Antwerpsch-, Eindhovensch- en Stads-Koffijhuis; mitsgaders in de Logementen den Gouden Leeuw en den Eenhoorn.

Zullende des Zaturdags voor den dag der Aanbesteding, de noodige aanwijzing in *loco* worden gedaan, terwijl bij den Hoofd-Ingenieur E. DE KRUIJFF, te *'s Hertogenbosch*, en bij den Ingenieur van den Waterstaat A. DE GEUS, te *Breda*, nadere informatien te bekomen zijn.

De Staatsraad, Gouverneur van *Noord-Braband*,
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

BEKENDMAKING.

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, op Woensdag den 15 Julij 1840, des avonds ten 7 ure, in het *Nederlandsch Koffijhuis*, bij J. VAN DEN BRINK, in de Reigerstraat te *Breda*, vaceren, ten einde over te gaan tot het houden van den DERDEN ZITDAG en FINALEN VERKOOP van den in Veiling zijnde, geheel *nieuw gebouwden* GRAAN- en SCHORSMOLEN te *Princenhage*.

Het te verkoopen Pand staat thans op de som van *ƒ* 8,710,—.

TE HUUR:

Eene KOEPEL, voorzien van twee VERTREKKEN, KEUKEN en KELDER, met ruime HOF, beplant met goede VRUCHTBOOMEN, gelegen nabij de Stad *Breda*, bij den *Emmer*, onder *'s Princenhage*,

Te bevragen bij den Heer SIMON, te *'s Princenhage*.

Te Breda bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.